

УДК 371-057.874

А.М. Пінковська¹, І.І. Вовченко²

^{1,2}Житомирський державний університет імені Івана Франка,
вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ГУМАНІТАРНОЇ ГІМНАЗІЇ

Актуальність дослідження. Молодший шкільний вік характеризується чутливим до навчальної діяльності [6]. У цьому віці організм дитини розвивається інтенсивно.

Нормальний фізичний розвиток – це зміни будови і функцій організму дитини з віком, які відбуваються у відповідності до процесів росту [2].

Під розвитком у широкому змісті слід розуміти процес кількісних та якісних змін, які проходять в організмі людини, що приводять до підвищення рівня складності організації та взаємодії всіх його систем. Розвиток включає в себе такі основні фактори: ріст та набуття організмом форм, які йому характерні. Вони знаходяться між собою у тісному взаємозв'язку і взаємозалежності. Фактор росту характеризується як кількісний процес безперервного збільшення кількості клітин або їхніх розмірів, який призводить до збільшення маси організму. У процесі росту, крім збільшення кількості клітин і маси тіла, збільшуються значення інших антропометричних показників [9].

Особливості фізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку [3, 7], середнього та старшого шкільного віку [1, 6, 8], студентської молоді [5 та ін.] вивчалися багатьма науковцями. Автори 80-років минулого століття вказували на акселерацію росту і розвитку дітей як позитивне явище. У спеціальній літературі є дані про те, що в учнівській молоді у порівнянні з попередніми поколіннями поряд із збільшенням довжини і маси тіла спостерігається відносно зниження функціонального стану та фізичної працездатності [4]. Деякі дослідники [10] вивчали впровадження засобів фізичного виховання для корекції вад фізичного розвитку. Тому вивчення особливостей фізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку залишається актуальним.

Мета роботи – вивчення особливостей фізичного розвитку 9–10- річних школярів молодших класів, які навчаються в гуманітарній гімназії.

Завдання дослідження: проаналізувати спеціальну літературу щодо вивчення особливостей фізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку, визначити рівень фізичного розвитку молодших школярів.

Результати дослідження та їх обговорення. У дослідженнях взяли участь учні 9-10 років молодших класів гуманітарної гімназії (n-121). За результатами оцінки морфологічного статусу дітей молодшого шкільного віку визначено середньостатистичні значення наступних показників: зросту, маси тіла, обхвату грудної клітки (табл.1).

Таблиця 1

Середньостатистичні значення показників фізичного розвитку
молодших школярів

Вік	Стать	Зріст	Маса тіла	ОГК
9	дів. (n-27)	133±5,38	29,5±4,75	62,5±4,62
	хл. (n- 34)	131,9±6,71	29,9±4,86	63,8±4,79
10	дів. (n-25)	137,1±7,12	33,8±5,49	63,5±4,32
	хл. (n- 34)	137,2±6,82	33,9±5,47	65,8±4,91

Середньостатистичні значення показників фізичного розвитку школярів, яких обстежували дозволили виявити їх відповідність віковим нормативам. Спостерігається тенденція до зниження середніх значень ОГК у всіх вікових групах та зниження маси тіла у 9 і 10-річних дівчат молодшого шкільного віку, що підтверджують дані у науковій літературі.

Особливості фізичного розвитку сучасних школярів повинні враховуватись при плануванні та організації процесу фізичного виховання у молодшій школі.

Література

1. Андреева Е. В. Программирование физкультурно – оздоровительных занятий девочек 12-13 лет .: Дис. ... канд . наук . по физ . восп . – К., 2002. – 190 с.
2. Ареф'єв В.Г.,Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту): Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II-IV рівнів акредитації. – 3-є вид.перероб. і доп. – Кам'янець-Подільський: ППБуйницький О.А., 2007. – 248с.
3. Вовченко І.І. Тенденції до змін розвитку дітей молодшого шкільного віку// Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. – Х., 2000. – №22. – С. 9-14.
4. Волков Л.В. Система направленного развития физических способностей учащихся в разные возрастные периоды: Автореф. дис. ... д-ра .пед. наук: 13.00.04 / ГЦОЛИФК. – М., 1986. – 38 с.
5. Дрозд О.В. Фізичний стан студентської молоді західного регіону України та його корекція засобами фізичного виховання: Автореф. дис. ... канд. наук з ФвіС. – Київ, 1998. – 24с.
6. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: Учеб. пособие. – Киев: Олимпийская лит., 1999. – 232 с.
7. Москаленко Н.В. Дифференцированное развитие двигательных качеств девочек младшего школьного возраста в урочных формах занятий: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / КГИФК. – Киев, 1992. – 22 с.
8. Сарафинюк Л.А., Кириченко І.М., Серебреннікова О.А., Кириченко Ю.В. Вікові особливості тотальних та парціальних розмірів тіла у міських підлітків // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – №3. – С. 17–18, 35–36.
9. Хрипкова А.Г. Вікова фізіологія: Посібник для студ. небіол. спеціальностей пед. ін-тів. –К.: Вища шк., 1982. – 272 с.

10. Шевченко О.В. Фізичний розвиток учнів допоміжної школи засобами художньої гімнастики.Автореф. дисер. Канд. пед. наук. – Київ, 2001. –15с.